

Salut manté tancats almenys 447 centres d'atenció primària des de l'inici de la pandèmia

Els usuaris de poblacions rurals han estat els més perjudicats pel trasllat dels professionals sanitaris de referència a centres de salut més grans

Els CAP, la primera trinxera des de l'esclat de la pandèmia. | Albert Alemany

Les rutines van fer un gir inesperat quan el coronavirus va irrompre en forma de pandèmia. La Covid-19 ha canviat la manera de fer moltes de les activitats més bàsiques, entre les quals, la d'anar al metge. En la segona quinzena del mes de març es va procedir a tancar molts centres d'atenció primària (CAP) i consultoris locals de zones poc poblades per garantir una atenció adequada dels usuaris en equipaments més grans. Més de tres mesos després, almenys 447 centres encara no han recuperat la normalitat.

La necessitat de derivar professionals i pacients de centres petits a d'altres amb una millor infraestructura va motivar la clausura temporal de 46 CAP i 462 consultoris locals gestionats per l'Institut Català de la Salut (ICS). Representen el 15% dels ambulatoris controlats per l'ICS i el 75% dels consultoris -centres més petits- dependents de la mateixa empresa pública. Segons les dades que facilita el mateix Servei Català de la Salut (CatSalut) al seu portal, gairebé mig milers de centres de salut continuen sense oferir un servei complet als seus usuaris.

Tot i que la majoria no han recuperat l'activitat habitual, alguns consultoris locals s'obren un matí a la setmana per garantir un servei mínim, sempre a partir d'una cita prèvia. Fonts del CatSalut

consultades per **NacióDigital** confirmen aquesta situació i recorden que en el període d'estiu es potenciarà "el reforç de personal als CAP i CUAP [centre d'urgències d'atenció primària] de les zones turístiques per adequar les unitats a la demanda".

Malgrat que l'ICS va assegurar que el tancament dels centres no volia dir que aquests equipaments no prestessin assistència a la seva població de referència, a diversos municipis - especialment de zones rurals- s'han verbalitzat crítiques pel que consideren una desatenció. A les Terres de l'Ebre encara tenen 40 consultoris d'un total de 47 sota mínims i, a la regió sanitària de l'Alt Pirineu, 77 dels 85 consultoris segueixen tancats per la Covid-19.

Els habitants d'aquests territoris no disposen del seu equip d'atenció primària i tenen dificultats per ser atesos correctament. "Com és possible que no tinguem ni metge ni infermera?"; "què hem de fer si ens trobem malament?", "quin sentit té una visita al traumatòleg per telèfon?": aquestes i moltes altres són les preguntes que es fan usuaris de municipis on el consultori local segueix tancat.

"Em van avisar de l'hospital per dir-me que tenia una visita presencial, però mentre pujava les escales em va sonar el telèfon: era la metgessa, em trucava per fer-me la revisió telemàtica". És la mala experiència que ha tingut Anna Guàrdia, una jubilada 74 anys que necessita ajuda per traslladar-se a l'hospital, ja que no disposa de carnet de conduir. Teresa Martí, de 70 anys, explica que va patir problemes per sol·licitar una assistència domiciliària: "La meua mare té 96 anys i no podia respirar bé. Vaig trucar al CAP i em van dir que ells no es podien acostar a casa, i jo ja no tinc força per moure-la ni portar-la enllac". És un bon plantejament, l'adoptat per les autoritats, de tancar centres i disminuir l'atenció primària de zones rurals, es pregunten en alguns municipis.

Metges i infermeres d'atenció primària ja van mostrar el seu descontentament (<https://www.naciodigital.cat/noticia/200016/tancament/dels/cap/no/agrada/infermeres>) per la decisió del Govern durant el mes d'abril. El col·lectiu, que és qui tracta directament amb els pacients d'aquestes zones, considerava que s'estava "desplaçant l'experiència i el coneixement de la comunitat a un altre àmbit que segur que no ajudaria les persones més vulnerables a mantenir, recuperar ni establir l'estat de salut".

Amb l'entrada de la fase de represa, moment en què la Generalitat va recuperar les competències perdudes durant l'estat d'alarma, alguns equipaments ja s'havien començat a obrir. Però la CUP Nord-Oriental, l'assemblea de les comarques gironines i de la Catalunya Nord, va denunciar a través del seu perfil de Twitter que molts dels centres de salut d'aquest territori encara continuaven tancats.

En molts municipis de la demarcació, els consultoris locals segueixen tancats i els CAP no han recuperat molts dels serveis presencials, suposant una manca d'accés als serveis de Salut per part de la ciutadania. 1/2 pic.twitter.com/6MKZXu2J8V (<https://t.co/6MKZXu2J8V>)

? CUP Nord-oriental ?? (@CUPNordOriental) June 25, 2020
(https://twitter.com/CUPNordOriental/status/1276202515265093633?ref_src=twsrc%5Etfw)

Segons ells, el fet de no reobrir els consultoris locals i de reduir els serveis d'assistència presencials, suposa una "deficiència en l'atenció sanitària" per als veïns i veïnes de molts municipis. Consideren que, tot i que l'atenció no presencial és "relativament eficient", aquesta opció comporta molts entrebancs per a col·lectius vulnerables, com ara la gent gran poc avesada a fer ús del telèfon o les persones amb mobilitat reduïda que no poden desplaçar-se autònomament a altres municipis per rebre atenció sanitària presencial.

Al ple del 2 de juliol, el Parlament instava el Govern de la Generalitat (<https://www.parlament.cat/document/altres-publicacions/91078047.pdf>) a "reobrir tots els centres d'atenció primària i consultoris tancats per necessitats de personal i de gestió durant la

pandèmia". Ara per ara, però, el Govern encara no s'ha pronunciat respecte a l'obertura de tots aquests centres que van congelar la seva activitat presencial durant el pic de la pandèmia.

Fonts de CatSalut consultades per **NacióDigital** alerten que l'obertura dels centres no ha tingut en cap cas una data definida sinó que "tot es decideix depenent l'evolució del virus i de la demanda sanitària que té cada territori". És per això que aquest dilluns Salut ha decidit clausurar els consultoris locals de la Granja d'Escarp, Almatret i Maials a la comarca del Segrià per "optimitzar recursos".

Atesa l'evolució que la Covid-19 està tenint al territori català en els darrers dies -amb un increment de positius, i amb els múltiples brots del Segrià o el de l'Hospitalet de Llobregat-, la reobertura de molts d'aquestes centres pot endarrerir-se encara més.

[noticiadiari]2/205651[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/205584[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/201967[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/205035[/noticiadiari]
?[noticiadiari]2/205309[/noticiadiari]